

cją, którą się czyta, później odkłada na półkę lub oddaje do biblioteki i idzie w zapomnienie. Dzięki wzbogaceniu jej o wypowiedzi i refleksje uczestników wyjazdu, treść książki zostaje w człowieku w postaci refleksji, jakie ona wzbudziła podczas czytania. Czytając ją, zaczynamy się zastanawiać nad życiem tamtych ludzi, rzeczywistością ich otaczającą, problemami jakie napotykają w swoim życiu i w rezultacie dochodzimy do paradoksalnych wniosków: o ile bardziej Ci ludzie są od nas bogatsi dzięki swojej prostocie i ubóstwu, o ile bardziej są od nas entuzjastyczni i radośni pomimo niejednokrotnie braku szerszych perspektyw na *normalne* życie. Zagłębiając się w lekturę tej książki, można dostrzec jeszcze jedną rzecz: od opisujących wyprawą emanuje ogromny zapach misyjny i wielki głód bliskości przyrody, który zaspokoili, odwiedzając Wyspy Zielonego Przylądka. I o ile taki głód drzemie w każdym z nas, o tyle zapach misyjny dotknie każdego, który przeczyta tę książkę!

MACIEJ SNELA

Tomasz Szyszka SVD (red.), OJCIEC MARIAN ŻELAZEK SVD OJCIEC TRĘDOWATYCH, Warszawa, Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego 2008, ss. 196.

22 maja 2007 roku w auli Jana Pawła II na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie odbyło się międzynarodowe sympozjum misjologiczne „Wkład ojca Mariana Żelazka SVD w kształtowanie tożsamości misyjnej w Polsce”. Sympozjum zostało zorganizowane przez sekcję misjologii Wydziału Teologicznego UKSW, Prowincjalny Se-

kretariat ds. Misji Księża Werbistów w Polsce oraz Departament Współpracy Rozwojowej MSZ. Książka zatytułowana „Ojciec Marian Żelazek SVD Ojciec Trędowatych” stanowi zbiór referatów wygłoszonych podczas wyżej wspomnianego sympozjum. Ukazała się jako 15 numer w ramach serii wydawniczej „Studia i Materiały Misjologiczne” nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego pod redakcją ks. dr Tomasz Szyszki SVD, wykładowcy misjologii w Katedrze Historii Misji na Wydziale Teologicznym UKSW.

Artykuły zawarte w niniejszej publikacji poświęcone są osobie i działalności polskiego misjonarza o. Mariana Żelazka SVD w Indiach, który całe swoje życie związał z posługą misyjną na rzecz chorych na trąd.

Wśród artykułów ukazujących osobę ojca Mariana Żelazka SVD na szczególną uwagę zasługują referaty E. Sakowicza (*Kontekst kulturowy posługi ewangelizacyjnej Kościoła w Indiach*) oraz W. Wesołego (*Kształtowanie się powołania misyjnego ojca Mariana Żelazka*). Prof. dr hab. Eugeniusz Sakowicz, religioznawca, kierownik Sekcji Religiologii oraz Katedry Teologii Religii na Wydziale Teologicznym UKSW w Warszawie w swoim referacie szczególny nacisk kładzie na dialog, który jest niezbędny do pracy w posłudze misyjnej. Autor w swoim referacie skoncentrował się na dialogu w kontekście azjatyckim, tj. dialogu z kulturami, dialogu z religiami oraz dialogu z ubogimi. Bez dialogu praca ewangelizacyjna nie byłaby możliwa i nie przynosiłaby żadnych owoców. *Kościół katolicki, podejmując dialog z kulturami i z religiami Azji, nie może uciec od odpowiedzialności za los tych, którzy doświadczają nędzy, ubóstwa, poniżenia godności osobowej* – napisał autor. Ks. prof. UWM dr hab. Waldemar Wesoły

SVD, wykładowca katolickiej nauki społecznej na Wydziale Teologicznym UWM w Olsztynie opisał dzieciństwo, młodość oraz drogę do kapłaństwa ojca Mariana Żelazka SVD.

Pośród artykułów podejmujących zagadnienia związane z pracą i posługą misyjną o. Mariana Żelazka SVD znalazły się referaty: R. Cheenatha (*Ojciec Marian Żelazek SVD – „Bapa” (ojciec) trędowatych i ubogich w Puri*), E. Sakowicza, (*Kontekst kulturowo-religijny posługi misyjnej ojca Mariana Żelazka w Indiach*), A. Danilewicza (*Ojciec Marian Żelazek – kandydatem na ołtarze?*), T. Kurian (*Kontynuacja wizji i misji ojca Mariana Żelazka SVD*), T. Szyszki (*Pomoc Kościoła w Polsce dla dzieła ojca Mariana Żelazka w Indiach*). Arcybiskup diecezji Cuttack-Bhubaneswar Orisa w Indiach – Raphael Cheenath SVD, przedstawił pracę ewangelizacyjną ojca Mariana. Artykuł R. Cheenatha w niniejszej publikacji został przedstawiony w dwóch wersjach językowych polskiej i angielskiej. Autor z wielką dokładnością opisuje poszczególne dzieła o. Mariana tj. kościół w Puri, szkołę Beatrix dla dzieci pacjentów chorych na trąd, mini szpital, kuchnię miłosierdzia, internat i wiele innych mniejszych instytucji. Ostatnim dziełem jest Centrum Duchowości – miejsce spotkań służących ożywieniu dialogu międzywyznaniowego. Artykuł kończy opis śmierci i pogrzebu o. Mariana. Kolejny referat prof. Eugeniusza Sakowicza przedstawia posługę misyjną ojca Mariana w kontekście kulturowo-religijnym. Autor omówił i nakreślił duchowy kontekst życia i posługi o. M. Żelazka (kontekst serca, „Ośmioraka ścieżka” wyznaczona 8 Błogosławieństwami z Kazania na górze, oraz Jezus Chrystus w kontekście posługi misyjnej). Ksiądz Andrzej Danilewicz SVD, prowincjał Polskiej Prowincji Zgromadzenia Słowa Bożego

w Polsce w swoim krótkim przemówieniu wygłoszonym podczas sympozjum stawia pytanie, *co należy zrobić, by przyczynić się do procesu beatyfikacyjnego ojca Mariana Żelazka oraz kto, jak i kiedy może to zrobić?* Odpowiadając na postawione pytania stwierdził, że na pierwszym miejscu należy zgromadzić jak najwięcej rzetelnych materiałów dotyczących ojca Mariana. Ważną sprawą są także wszelkiego rodzaju informacje oraz rozpowszechnianie osoby i dzieła o. M. Żelazka. Jednak najważniejszym przyczynkiem do rozpoczęcia procesu beatyfikacyjnego jest modlitwa o jego beatyfikację. Ksiądz Thazhathuveetil Kurian SVD, dyrektor Ishopanthe Ashram w Puri – następca ojca Mariana Żelazka, swój referat skoncentrował na kontynuacji posług zapoczątkowanych przez ojca Mariana. Są nimi: Centrum Opieki nad Trędowatymi (leprozorium, apteka, klinika dentystryczna, Kuchnia Miłosierdzia, rehabilitacja terapeutyczna), Szkoła Beatrix i Dom dla Dzieci Karunalaya oraz Centrum Dialogu i Duchowości. Ponadto w swoim artykule przedstawił także kilka projektów mających na celu propagowanie wartości i kontynuowania posługi ojca Mariana (Centrum dokumentacyjne na temat trądu, Szkolenia i kursy podnoszące kwalifikacje personelu, przeprowadzanie sympozjów na temat trądu, przygotowanie wystawy przedstawiającej życie i dzieło ojca Mariana, publikacja jego biografii, regularne międzywyznaniowe modlitwy). Niniejszy artykuł w recenzowanej pozycji został przedstawiony także w angielskiej wersji językowej. Ksiądz dr Tomasz Szyszka SVD, redaktor omawianej publikacji w swoim artykule skupił się na przedstawieniu pomocy jaką niósł Kościół w Polsce dla dzieła ojca Mariana. Wsparcie rodaków od samego początku było różnorokie i wielopłaszczyznowe. Wierni z Polski bardzo ofiarnie przekazywali lekarstwa,

ofiary pieniężne oraz wyposażenie dla leprozorium. Nieocenioną pomoc stanowili także wolontariusze (lekarze, studenci), którzy dzieli się swoimi umiejętnościami na rzecz tych najbardziej potrzebujących.

Swoistym uzupełnieniem niniejszej publikacji jest zebrana dokumentacja związana z promocją osoby i dzieła o. M. Żelazka. Składają się na nią referaty wygłoszone przez M. Studnika (*Nagrody, wystawy i publikacje o ojcu Marianie Żelazku w Polsce*), J. Wójcika (*Kandydatura ojca Mariana Żelazka SVD do Pokojowej Nagrody Nobla*), W. Górala (*Pomoc Ruchu Solidarności z Ubogimi Trzeciego Świata „Maitri” dla ośrodków prowadzonych przez ojca Mariana Żelazka*) oraz G. M. Dziurok (*III edycja Międzyszkolnej Olimpiady Misyjnej Rybnik-Żory 2007*). Ks. dr Michał Studnik SVD, dyrektor Wydawnictwa Księży Werbistów – *Verbinum* w Warszawie, w swoim artykule zaprezentował różnorodne formy uhonorowania ojca Mariana w Polsce. Autor zwraca uwagę na to, że dopiero po około 30 latach posługi misyjnej o. Mariana ukazały się pierwsze publikacje na jego temat. Jako pierwsze pojawiły się dokumenty filmowe oraz opracowania tekstowe. Dopiero w 1998 roku przyznano ojcu Marianowi pierwszą nagrodę a największe zainteresowanie jego osobą nastąpiło w 2002 roku, kiedy to został nominowany do Pokojowej Nagrody Nobla. Dr hab. Jacek Wójcik, współzałożyciel a obecnie przewodniczący Ruchu Solidarności z Ubogimi Trzeciego Świata „Maitri” przedstawił proces tworzenia Komitetu Inicjującego Kandydaturę ojca Mariana do Pokojowej Nagrody Nobla. Uzupełnienie referatu stanowią dwa listy nominacyjne do Pokojowej Nagrody Nobla z roku 2002 i 2003 oraz Uchwałę Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie uznania o. M. Żelazka za wzór Polaka przełamującego bariery między ludźmi w duchu

chrześcijańskiego ekumenizmu i uniwersalizmu. Pan Wojciech Góral, absolwent misjologii na ATK w Warszawie, odpowiedzialny za projekt „Adopcji Seca” w swoim artykule zaprezentował różnego rodzaju pomoc oraz jego skalę jaką Ruch Solidarności z Ubogimi Trzeciego Świata „Maitri” prowadzi na rzecz ośrodków prowadzonych przez o. Mariana. Dzięki Ruchowi „Maitri” udało się zrealizować następujące programy: gabinet dentystyczny, warsztat stolarski, akcja *kubek mleka dla dzieci*, projekt „Studnie” („Pompy”) oraz ostatni cel życia ojca Mariana jakim było Centrum Dialogu Międzyreligijnego. Recenzowaną pozycję zamyka artykuł Grażyny Marty Dziurok, katechetki, absolwentki Papieskiego Wydziału Teologicznego oraz organizatora międzyszkolnych olimpiad misyjnych. W swoim referacie autorka prezentuje przebieg III edycji Międzyszkolnej Olimpiady Misyjnej Rybnik-Żory 2007 w ramach projektu „I ty możesz zostać misjonarzem”. Celem tej edycji konkursu było przybliżenie uczniom szkół podstawowych oraz gimnazjalnych postaci ojca Mariana. *Dzisiaj, kiedy dla młodego człowieka bardziej liczy się „mieć niż być” formowanie postawy otwartości na potrzeby drugiego człowieka, akceptacji i odpowiedzialności za innych, tolerancji, szacunku dla drugiego człowieka bez względu na jego pochodzenie i kolor skóry wydaje się być szczególnie ważnym* – napisała autorka.

Publikację zamykają noty o autorach. Książka pod red. Ks. dr Tomasza Szyszki SVD jest bardzo interesującą lekturą dla referentów misyjnych, animatorów dzieła misyjnego a także stanowi ona nieocenioną pomoc dla katechetów jako źródło wiedzy o ojcu Marianie Żelazku SVD oraz jego ponad 50 letniej posłudze misyjnej w Indiach.